

Zet afvalverwerkers niet in de hoek.

Met grote interesse hebben de Afvalvergroeners (Attero, AVR en EEW) kennisgenomen van het ontwerpbesluit inzake de wijziging regeling CO₂-heffing industrie in verband met monitoring afvalverbrandingsinstallaties. Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om onze zienswijze op deze wijziging te delen.

Voorop staat dat de Afvalvergroeners het belang van de regelgeving rondom het monitoren, rapporteren en controleren van afvalverbrandingsinstallaties (AVI's), of zoals wij die noemen afvalenergiecentrales (AEC's), onderkennen. Ook in Europa en wereldwijd wordt de benaming 'Energy-from-Waste Plants' en 'Waste-to-Energy Plants' gebruikt en niet 'waste incineration'. Zo publiceerde de Europese Commissie het communiqué 'The role of waste-to-energy in the circular economy'¹ en IPCC heeft in AR6² een sectie gewijd aan 'Waste-to-energy' waarin ook het belang van AECs om energie te produceren met negatieve emissies wordt aangegeven. In LAP3 maakt het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ook duidelijk dat als afvalverbranding niet gepaard gaat met energierecuperatie er sprake is van verwijdering (D10-operatie), terwijl bij afvalverbranding met energierecuperatie sprake is van nuttige toepassing (R1-operatie)³. Wij zien deze consistentie graag terug in de benaming die gebruikt wordt door de Rijksoverheid door een onderscheid te maken in afvalverbrandingsinstallaties (D10) en afvalenergiecentrales (R1).

Waar wij de benaming AEC dus reeds prefereren boven de term AVI, hebben we in elk geval grote moeite met de benaming "broeikasgasinstallaties voor de verbranding van stedelijk afval" (hierna: broeikasgasinstallaties), omdat wij van mening zijn dat deze benaming de functie en doelstelling van AEC's niet erkent.

In de eerste plaats schept de benaming broeikasgasinstallaties een incorrect beeld van de doelstelling van AEC's. De term broeikasgasinstallaties suggereert dat de doelstelling van afvalverwerkers primair gericht is op het uitstoten van broeikasgassen. Wij vinden dit een verkeerd en kwalijk frame, dat zowel de afvalverwerkende rol, als de energieopwekkende rol van AEC's onderbelicht laat.

In de tweede plaats vinden wij dat de benaming "broeikasgasinstallaties" ook geen recht doet aan de bijdrage van AEC's in het kader van grondstoffenterugwinning. In de zich ontwikkelende circulaire economie zal structureel sprake zijn van reststromen. Voor het verwerken van die reststromen, het (terug)winnen van grondstoffen en het opwekken van energie is een sterke, innovatieve bedrijfstak van AEC's onmisbaar. Dit kan alleen bestaan als die bedrijfstak de juiste waardering, en bijgaand de juiste benaming, krijgt in zowel wet- en regelgeving als correspondentie vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Samenvattend zijn de Afvalvergroeners al langere tijd van mening dat AEC's een sleutelrol kunnen innemen in de circulaire transitie. Wij zien een cruciale rol weggelegd voor AEC's in het kader van het verwerken van afval, het terugwinnen van grondstoffen en het opwekken van energie. Ons inziens wordt de rol van AEC's op weg naar de circulaire economie dikwijls onderschat en onderbelicht. Een benaming als "broeikasgasinstallaties" draagt in onze ogen direct bij aan een negatief imago van afvalverwerkers, welk beeld vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (ten onrechte) al enige tijd wordt bestendigd.

¹ "The role of waste-to-energy in the circular economy", <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A52017DC0034>

² "Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change", https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg3/downloads/report/IPCC_AR6_WGIII_FullReport.pdf, p.649

³ "Statusbepaling AVI's op basis van de Kaderrichtlijn", <https://lap3.nl/uitvoering-lap/status-avir1-d10/statusbepaling-avi-basis-kaderrichtlijn/>

Uit dit oogpunt roepen wij dan ook op om onder EU ETS wetgeving af te zien van de benaming “broeikasgasinstallaties voor de verbranding van stedelijk afval” per 1 januari 2024. De Afvalvergroeners zien in dat de EU ETS regelgeving heel breed is, en dat de definitie van broeikasgasinstallaties een grote categorie bedrijven in de hele EU omvat, waarvoor om die reden een brede verzamelnaam is gekozen. Het blijft echter van belang dat met terminologie in Nederlands recht, en daarmee in spraakgebruik, wordt onderkend wat de rol van AEC's is. Indien een dergelijke verandering in de benaming toch noodzakelijke wordt geacht in het kader van de congruentie van de EU ETS wetgeving, zouden wij graag een andere invalshoek willen suggereren:

broeikasgasinstallaties voor grondstoffenterugwinning en energieopwekking uit stedelijk afval.

Deze benaming doet in onze optiek meer recht aan de meerledige rol van AEC's.

De Afvalvergroeners zijn graag bereid deze reactie toe te lichten en waarderen het om betrokken te worden bij vervolgstappen. Van onze kant bieden wij daartoe al onze expertise en bereidheid tot samenwerking aan.

